

پارسال هم که مرحوم پدرت فوت کرده بود تا مدتی
چائی قند پهلو میخوردی ؟

کد خدار جب یک آه طولانی کشید و جواب داد :
- نپرس برادر ... درد و بد بختی از اینها
بزرگتره ... خداوند کمک بکنه ...

چند نفری که روی نیمکت های
قهوه خانه چرت میزدند ... یواش یواش
چشمها شونونیمه باز کردند ... صندلی ها شونوب طرف
میز کد خدا کشیدند ...

www.KetabFarsi.com رضا گروهبان که پیشکسوت بود جلوتر آمد و پرسید :
- خب ، کد خدا فرمایش کن به بینیم چطور شده ؟
نکنه ما مأمور سرباز گیری میخواه بیاد
- نه بابا ... اونکه مهم نیست رفتن به سربازی
وظیفه هر جوان سالمی یه ...
- حالا فهمیدم انتخابات داره نزدیک میشه ...
دیروز از رادیو خبرشو شنیدم .
کد خدا باز هم سرشو تکان داد :

— نه ... اینم نیس ... اینروزها انتخابات
 دیگه غصه و دردسرنده ار ... نمایندگان حزب خودشان
 میان ... صندوق هارا خودشان پر می کنند . خودشان
 میخوانند ... و خودشان امضاء می کنند . کسی هم
 جرئت نداره بگه " بالای چشمندان ابرو هست " ،
 دهاتی ها که حوصله شان سرفته بود ... میخواستند
 زودتر اصل قضیه را بشنوند آقا حسام که مامور آمار بود
 و دو ساله بازنشسته شده پرسید :

— پس چی شده کد خدا ؟ زودتر اصل قضیه را بگو .

کد خدا چائی شو خورد و جواب داد :

— من الان از پیش بخشدار میایم ... کاشکی پام .

شکسته بود و تمیر فتم !

www.KetabFarsi.com

دهاتی ها از حرفهای کد خدا به شک افتادند ...
 کد خدا شب و روز دعا میکرد بخشدار احضارش بکنه ...
 توی قصبه سر و کار داشتن با بخشدار و رئیس گروهان
 ژاندار مری افتخار بزرگی یه ... هر موقع کد خدا میرفت
 خدمت بخشدار تا چند روز جریان را با آب و ناب

برای دهاتی ها تعریف می کرد ا حالا چطور شده که
اینقدر اظهار پشیمانی می کنه ... حتما " کاسه ای زیر نیم
کاسه هست ...

www.KetabFarsi.com

قهوه چی که چائی دوم را جلوی کد خدا می گذاشت
گفت :

- عمور جب دل ما را آب کردی ... زود تر بگو
به بینم جریان چی یه ...

چون باز هم کد خدا سکوت
کرده و توی فکر بود ... رمضان دموکرات از گوش
قهوه خانه با صدای بلند داد کشید .

- اینا که کار خیر برای مردم نمی کنند ... حتما
مالیات تازه ای در آمد هیا عوارض جدیدی وضع شده ...
یا ...

کد خدا که دید دنباله حرف ها ممکن است به جاهای
باریکی بگشته به حرف آمد :

- اجازه بدین خودم بگم ...

همه سکوت کردند و کد خدا ادامه داد :

- اینها هیچ‌کدام نیست.

آقا ادhem که زمین‌های زیادی داشت ویک پا
مالک بزرگ حساب میشد از جائی که نشسته بود با
نگرانی و زیر چشمی نگاهی به کدخدا انداخت و گفت:
- کدخدانکنه بازم دولت برای زمین‌ها خواب
تاشهای دیده ؟

www.KetabFarsi.com

کدخدا سرشن را تکان داد:

- کاش مسئله زمین بود .

گروهبان رضا با ناراحتی پرسید:

- کدخداتوکه ما را نصف عمر کردی . . . زودتر
بگو دیگه . . .

کدخدا چائی شو خورد و گفت:

- فرماندار یوسف را خواسته . . .

- کدام یوسف را خواسته ؟ . . .

- کدام یوسف ؟ یوسف درازکه رفته سربازی . . .

یوسف چلاق هم که تو زندان خوابیده . . .

کدخدا سرشن را تکان داد:

ـ نه بابا . . فرماندار یوسف دیوانه را میخوادا

ـ با این بد بخت دیوانه چکار دارن ؟ ! اینکه

کاری بلد نیس . . .
www.KetabFarsi.com

ـ میخواهد ببره تو بیمارستان بخوابانه . . معالجه اش

بکنه ! . . .

تمام مشتری های قهوه خانه از شنیدن این خبر

به هیجان آمدند . . . هر کسی یک چیزی گفت :

" ما نمیگذاریم یوسف را ببرن . . "

" سرمان را بدیم . . . یوسف را نمیدیم . . .

" این بیچاره کاری به کار کسی نداره . . ."

" وقتی خدا عقل اینو گرفته . . . بشر چطور

میتوانه معالجه اش بکنه ؟ ! . . .

" اگر یوسف را ببرند تمام اهل آبادی دیوانه

میشن ! . . ."

" اگر یوسف را ببرن به مجلس شکایت می کنیم . . ."

" به حزب تلگراف میزنیم . . ."

"اگر یوسف بره ما دیگه در انتخابات شرکت
نمی‌کنیم"

فردای آن روز یکده سی چهل نفری از بزرگان
آبادی بطرف شهر راه افتادند
نگهبان جلوی در فرمانداری مانع شد که این عده
وارد فرمانداری بشوند و گفت :
— سه چهار نفر میتوانند برید تو . . . حرفاها تونو
بزنید

ولی ! هالی آبادی اصرار داشتند دست گمعی پیش
فرماندار بروند . . . نگهبان گفت .
— بیحودی اصرار نکنید سه چهار نفر بیشتر
ممنوعه تابخواهید یک دیوانه را نجات بدید همه تون
می‌افتدید تو هلندونی !
چاره‌ای نبود . . . دهاتی‌ها تسلیم شدند . . .
کد خدا و سه‌نفر دیگر که حرف زدن بلد بودند رفته‌اند
پیش فرماندار
فرماندار گفت :

— ما میخواهیم باین جوان خدمت بکنیم ...
دلمان برای او میسوزه ... میخواهیم او را مدارا کنیم
انشاء الله عاقل بشه

کد خدا جواب داد :

— جناب آقای فرماندار یوسف به کسی بدی نکرده
تا بحال ضررش به کسی نرسیده فقط کمی رفتار و
حرکاتش عوضی به و حرف های خنده دار میزنه ...
مردم آبادی بخصوص بچه ها خیلی دوستش دارن از
صبح تا عصر اطراف او جمع میشن و تفریح میکنن !
گروهبان رضا هم دنباله حرف های کد خدا اضافه
کرد :

— جناب آقای فرماندار ... توی قصبهی ما نه
سینما هست ... نه تاتر داریم ... نه پارک داریم
هیچ وسیله گردش و تفریح موجود نیست اگر یوسف
دیوانه راهم از دست ما بگیرند تمام اهل آبادی از غصه
ودلتگی دیوانه میشن !
آقا حسام هم گفت :

— جناب آقای فرماندار . . . خواهش میکنیم
از این موضوع صرفنظر بفرمایید هر مالیاتی بخواهید
میدهیم . . . هر عوارضی وضع کنید میپردازیم . . .
 فقط یوسف را تبرید ، فرماندار از حرف‌های دهاتی‌ها

خیلی تعجب کرد و گفت :

www.KetabFarsi.com
— دو سه ماهه معالجه میشه و بر می‌گرده توی

آبادی ! . . . عقلش میاد سرش !
کدخدار رجب جواب داد :

— جناب آقای فرماندار ما یوسف را اینجوری
دوست داریم . . . اگر معالجه بشه و عقلش بیاد سرش
فایده‌نداره . . . هر بد‌بختی و بیچارگی به سر ما مردم
میاد از ناحیه آدم های عاقله . . . دیوانه‌ها آزاری
ندارند . . . به کارکسی کاری ندارند . . . تراب‌خدا
باين یک‌نفر که باعث دلخوشی ماست کاری نداشته باشد
این یوسف دیوانه را به ما به بخشید . . . بگذارید توی
این‌همه عاقل یک دیوانه باشد . . . و ما بتونیم ادعا
کنیم یکی از اهالی قصبه ما آدم پاک و سالمی است و

تابحال به دروغ و تقلب و تزویر آلوده نشده . . . سر
کسی کلاه نگذاشته و آزار و اذیتش به کسی نرسیده
فرماندار وقتی دید دهاتی‌ها حرف جالبی
میزند قیوں کرد و حرفش را پس گرفت .

حزب (ک . ل) برای گسترش تشکیلات خود و
تاسیس شعباتش در شهرها و بخش ها با تمام نیرو
فعالیت میکرد . . .

مردم قصبه (ج) که خیلی روشنفکر بودند و بخاطر
بدست آوردن آزادی و رسیدن به دموکراسی زحمت
زیادی کشیده بودند . . . دلشان میخواست تمام احزاب
در قصبه آنها شعبه داشته باشند . . . غیر از حزب جدید
(ک. ل) سایر احزاب در قصبه (ج) تشکیلات منظم و
فعالی داشتند .

مردم قصبه (ج) بیشتر از سایر قصبه ها و حتی به نسبت جمعیت بیشتر از شهری ها آدم باسواند داشتند... توی تمام خانه یک یا دو نفر باسواند پیدا میشد و اینها روزنامه ها و مجلات را برای سایر افراد خانواده میخواندند.

www.KetabFarsi.com

روزنامه ها مرتب راجع به حزب جدید (ک.ل) مطالب و عکس های مفصلی انتشار میدادند... روسای احزاب مختلف در قصبه (ج) بر خلاف شهرهای بزرگ با یکدیگر دوست و آشنا بودند. اختلاف عقاید سیاسی بهانه ای نبود که آنها را به جان یکدیگر بیندازد و مرتب جنگ و دعوا و سرو صدا راه بیندازند. یک شب آقای حمزه رئیس حزب اکثریت قصبه (ج) توی قهوه خانه کنار جاده که پاطوق روشنفکرها بود. محمود آقا رئیس حزب اقلیت قصبه را صدا کرد پهلوی خودش نشانید و بعد از چاق و سلامتی آهسته و بیخ گوشی پرسید:

— محمود آقا... وضع را چه طوری می بینی؟

— واله حمزه آقا این حزب جدید خیلی سرو
صدا راه انداخته . . . بصورت وحشتناکی داره توسعه
پیدا میکنه . و تشکیلات شرایطی شهرهاو بخش هادرست
www.KetabFarsi.com میکنه . . .

آقا حمزه حرف های همکار سیاسی اش را تصدیق
کرد و گفت :

— راس میگی . . . حق با شما . . . منم میخواستم
راجع بهمین موضوع با شما صحبت کنم . . . چه صلاح
میدانی سایر روسای حزب هاراهم خبر کنیم . . . جلسه ای
تشکیل بدیم و به بینیم تکلیفمان چی یه ؟

— بد نیست . . . تو آقا رجب و آقا اسماعیل را خبر
کن . . منم به اکبر آقا و احمد آقا میگم فردا عصر جمع
بشید توی دکان من . . . صحبت کنیم . . .
فردا عصر روسای احزاب در قصبه (ج) توی دکان
عطاری محمود آقا که هزار و یک جور جنس میفروخت
جلسه مشاوره را تشکیل دادند . . . آقا حمزه رئیس
حزب اکثریت جلسه را افتتاح کرد :

رفقاقدرت و نیروی حزب ها مثل برفتابستان است . بقدر یک سر سوزن هم نمیشود به این سرو صداها و برو بیاها اعتماد کرد امروز حزب ما روی کار است و اکثریت دارد . . . فردایکدفده دیدی حزب ما ازاکثریت افتادو حزب آقا رجب به قدرت رسید . . . پس فرداحزب آقا رحیب رفت کنار و حزب اسمعیل آقا آمد سرکار . . .

مسئله اصلی حزب ما یا حزب شما نیست . . . ما باید به فکر قصبه (ج) واستفاده خودمان باشیم . . . وقتی حزب اکبر آقا روی کار بود در قصبه ساختمان ایستگاه راه آهن ساختیم . . . مدرسه ساختیم . . . کارخانه درست کردیم . . . وقتی حزب ما سرکار آمد لوله کشی آب و برق درست کردیم . . . فردا معلوم نیس چطور بشه ! این روزها حزب (ک.ل) سرو صدای زیادی راه انداخته . . . اگر روزنامه ها را با دقت خوانده باشید می دانید که این حزب جدید خیلی به سرعت پیش میرود . . .

مثلی است معروف "حسابی که آدم توی خونه میکنه، وقتی به بازار میره جور در نمیاد . . ."

ممکنه این حزب وسط راه بادش در بره و پنجر بشه . . . ممکن هم هست یکدفعه روی کار بیاد و حکومت را به دست بگیره . . .

www.KetabFarsi.com

اگر ما امروز شعبه حزب جدید را توی قصبه درست نکنیم اون روز میدانید با ما چه معامله‌ای می‌کنند؟ اسمعیل آقا که از همه مسن تر بود و سایر روساء احزاب به او، احترام می‌گذاشتند حرف‌های آقا حمزه را تصدیق کرد :

- درست میفرمائید، لازمه ما هم شعبه حزب جدید را در اینجا درست کنیم . . . ضرر که نداره . . . ممکنه یکروز خیلی هم فایده داشته باشه . . .

آقا رجب هم دنباله نظر همکارش گفت :

- بعله . . . کاملاً منطقی یه . . . اما باید یکجوری عمل کنیم که روسای احزاب خودمان ناراحت نشن . . . محمود آقا رئیس حزب اقلیت قصبه جواب داد :

— افراد حزب ما که نمیرن تو اون حزب یکده
آدم‌های جدید او نجا عضو میشن کاری به کار حزب‌های
ما نداره که باعث ناراحتی روسای ما بشه . . .

آقا حمزه حرف او را تائید کرد :

— با اینحال باید مرکزی ها بفهمند که ما شعبه
حزب جدید را توی قصبه درست کردیم . . .

اکبر آقا اعتراض کرد :

www.KetabFarsi.com

— چه اشکالی داره . . هرچی حزب زیادتر بشه مردم
به کارهای سیاسی بیشتر علاقمند میشوند . . رقابت
برای روی کار آمدن حزب‌ها باعث تحرک بیشتر و دقت
زیادتر در انجام کارهای مملکت میشه . . .

آقا حمزه با لبخند و خیلی خونسرد گفت :

— تنها اشکالش اینه که بعید نیست حزب جدید
و سطکار خیطی بالابیاره و کارما هم خراب بشه و روسای
حزب مرکز متوجه بشن که ما دو دوزه بازی می‌کنیم !
پیشنهاد آقا حمزه تصویب شد و قرار گذاشتند
یکنفر که توی هیچیک از احزاب موجود عضویت نداشته

باشد حزب جدید را در قصبه تشکیل بدهد .

مدتی روی آدم هاگفت و گو کردند بالاخره با

ریاست حسین آقا عریضه نویس موافقت گردید و قرار
شد ایشان ریاست حزب جدید را بعهده بگیرد .

برای عضویت در حزب جدید آدم حسابی توی
قصبه پیدا نمیشه . . . پس از بحث و تبادل نظر قرار
شد از هر حزبی چندنفر استعفا بدهند و عضویت حزب
جدید را بپذیرند . فقط مشگل کار اینجا بود که این
اشخاص کی ها باشند . . .

برای اینکه حق کشی نشود قرار گذاشتند شیریا
خط بیندازند . . .

www.KetabFarsi.com

لیست اعضاء تمام احزاب را توی جلسه آوردن
و برای هر کدام شیر یا خط انداختند .

رئیس حزب اکثریت قصبه هم جزو آنهایی بود
که با شیریا خط اسمش جزو اعضاء حزب جدید درآمد
بهمین جهت مجبور شد از حزبش استعفا بدهد و عضویت
حزب (ک.ل) را قبول کند .

با این ترتیب تشکیلات حزب جدید در قصبه

(ج) بر قرار گردید . . .

اسمش کافی یه ! . . .

www.KetabFarsi.com

احمد آقا از گردش کردن در بازار کهنه فروش‌ها و نگاه‌کردن به اثاث کهنه و از کار افتاده مثل مبل‌های کهنه . . . لباس‌های رنگ و رو رفته . . . ظروف لب پریده و خلاصه خرت و پرت‌هایی که بهمیچ دردی نمیخورد و مصرفی ندارد خیلی خوش می‌آید . . . ساعت‌ها جلوی بساط کهنه فروش‌هایی که توی پیاده روها و جلوی خان مسجد بزرگ شهر بساط پهن می‌کند چمباتمه می‌نشست . . . سکه‌های قدیمی ، سنگ‌های معدنی - تکمه‌های برنجی و پیچ و مهره‌ها و ظرفهای شکسته و فرش‌های کهنه و صفحه‌های آواز ترکیده و . . .

رادستمالی میکرد کمتر اتفاق می‌افتد چیزی به دردش
میخورد تا آن را بخرد . با اینحال هفته‌ای یکبار یاده
روزیکار به بازار کهنه فروش هامیرفت و ساعت ها کنار
www.KetabFarsi.com بساط آنها پرسه میزد .

گاهی یک لوله شکسته شیشه‌ای را بدست میگرفت
و ساعت‌ها فکر میکرد که این لوله به چه درد میخورد ؟
یا اینکه مدتی با یک قوطی حلبی که داخل‌ش
تعدادی تاس بازی و توپ بلیارد ریخته بودند ور میرفت .
یک وقت دو سه ساعت مجله‌های کهنه خارجی را
ورق میزد . . . مجله‌ها به زبانی بود برایش فرق
نمیکرد مهم این بود که حس کنجکاوی خودش را ارضا
بکند . . .

یکروز بر خلاف همیشه که فقط تماشچی بود
چیزی نمیخرید بمحض اینکه لای یک مجله را باز کرده
فورا "آن را بست و از صاحب بساط پرسید :
— قیمت این مجله چقدر ؟

صاحب مجله دون اینکه نگاهی به او بکند همینطور

که مشغول مرتب کردن اسباب ها بود جواب داد :

www.KetabFarsi.com

— یک لیره ...

صاحب مجله که میدانست بیشتر مشتری هایش اهل چانه زدن هستند قیمت را چند برابر بیشتر گفته بود بهمین جهت وقتی احمد آقا بدون چک و چانه یک لیره بده او داد خیلی تعجب کرد . با اینحال هیچ شک و شبهای در دلش پیدا نشد و نفهمید چه گنجینه‌یه بزرگی توی مجله بود و چه شروتی را با یک لیره معاوضه کرد .

احمد آقا برای اینکه محتویات مجله نریزد آن را چهارتا کرد سفت و سخت زیر بغل گرفت و با سرعت به راه افتاد . . .

میترسید مجله فروش متوجه بشود دنبالش راه بیفتند و معامله را بهم بزنند . . .

دنبال محل مناسبی می‌گشت که به آنجا برود و پول‌های داخل مجله را بشمارد . . . با عجله از بازار کهنه فروش‌ها خارج شد داخل مستراح مسجد بزرگ رفت

مجله را با احتیاط باز کرد ، مواطن بود پول ها توی

www.KetabFarsi.com چاله مستراح نریزد ؟

بادقت پول هارا شمرد ۱۶ عدد پانصد لیره ای
تازه توی مجله بود انگار همین امروز پول ها را از بانک
گرفته بودند . . . با اینکه در آن زمان هشت هزار لیره
پول زیادی نبود ولی برای مثل اون آدمی خیلی ارزش
داشت . . . در تمام عمرش نتوانسته بود به اندازه نصف
این پول پس انداز کند . حالا با خیال راحت میتوانست
با نامزدش ازدواج بکند .

آقا جمال نمونه آدم های بی بو و بی خاصیت بود
با اینکه پدرش اسم او را جمال گذاشته بود از زیبائی و
جمال بقدر یک ذره هم سهم نبرده بود . . . اصلاً
نمیدانست برای چی بدنیا آمد . . . چکار میخواهد یکنه
آخرش چی میشه . . .

چیزی که حقیقت داشت موجودیت او بود که در
دنیای لا یتنا هی جای یک موجود جاندار را پر کرده بود
و چون در سر شماری ها اسم او را هم توی دفترها